

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Ondřeje Mrákoty a JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj) v právní věci žalobců: a) Ing. N. V., b) R. V. c) P. V., všichni zastoupeni JUDr. Juliem Kramaričem, advokátem, se sídlem U Santošky 22/955, 150 00 Praha 5, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**, se sídlem Jeremenkova 1191/40a, 779 11 Olomouc, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. července 2012, č. j. KUOK 58412/2012, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 13. května 2014, č. j. 22 A 115/2012 - 60, o návrhu žalobců na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajský soud kasační stížností napadeným rozsudkem zamítl žalobu, kterou se žalobci domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobců proti rozhodnutí Magistrátu města Olomouce (dále jen „magistrát“) ze dne 12. března 2012, č. j. SMOI/OPS/42/2883/2009/Ze. Magistrát tímto rozhodnutím žalobcům jakožto spoluvlastníkům nařídil odstranění stavby samostatně stojícího skořepinového venkovního bazénu z keramického kompozitu včetně příslušenství umístěného v O., část obce O. , na pozemku parc. č. X (ostatní plocha) v katastrálním území O., přičemž stavbou dotčený pozemek přináleží k nemovitosti č. p. X, ulice X (zastavěná plocha a nádvoří) v katastrálním území O.

[2] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) se kasační stížností u Nejvyššího správního soudu domáhají zrušení napadeného rozsudku krajského soudu. Součástí kasační stížnosti je také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[3] Stěžovatelé návrh na odkladný účinek odůvodnili tím, že by pro ně výkon napadeného rozhodnutí představoval nepoměrně větší újmu, než jaká může vzniknout přiznáním odkladného účinku jiným osobám. Stěžovatelé se domnívají, že přiznání odkladného účinku není v rozporu s veřejným zájmem, neboť daná stavba je umístěna na soukromém pozemku, a to již po dobu pěti let. Stavba je umístěna za neprůhlednou zdí, tudíž žádným způsobem nemůže z pohledu kolemjdoucích narušit zachovaný princip

území. Jiným osobám tak fakticky žádná měřitelná újma nevznikne. Okamžitý výkon rozhodnutí by naopak pro stěžovatele znamenal nemalou újmu.

[4] Žalovaný vyjádřil s návrhem na přiznání odkladného účinku nesouhlas. Ve vyjádření zrekapituloval dosavadní průběh řízení a konstatoval, že rozhodnutí magistrátu o nařízení odstranění stavby bylo s ohledem na závazné stanovisko dotčeného orgánu na úseku památkové péče správné. Dále žalovaný upozornil, že pokud nebude odkladný účinek přiznán, výkonem rozhodnutí fakticky zanikne stavba ještě dříve, než soud přezkoumá zákonnost napadeného rozsudku.

[5] Nejvyšší správní soud se rozhodl odkladný účinek kasační stížnosti přiznat.

[6] Nutno nejprve podotknout, že pravidelně je odkladný účinek spojován s tzv. řádnými opravnými prostředky, např. odvoláním, kde účinky rozhodnutí správního orgánu nastávají až v okamžiku rozhodnutí o opravném prostředku. Naproti tomu u opravných prostředků mimořádných, mezi něž spadá i kasační stížnost, je přiznání odkladného účinku předmětem úvahy rozhodujícího orgánu (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 581/06 ze dne 11. 10. 2006, <http://nalus.usoud.cz>: „Účelem [odložení vykonatelnosti rozhodnutí] je vytvoření časového prostoru pro posouzení ústavní stížnosti tak, aby před rozhodnutím soudu nedošlo k nevratným krokům, po nichž by se jeho rozhodování stalo jen akademickým cvičením a ochrana ústavně zaručených základních práv a svobod by byla toliko iluzorní“).

[7] Podle § 73 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zjišťuje Nejvyšší správní soud při rozhodování o odkladném účinku kasační stížnosti splnění zákonných předpokladů uvedených v citovaném ustanovení, tedy (1) výrazného nepoměru újmy způsobené stěžovateli v případě, že účinky napadeného rozhodnutí nebudou odloženy ve vztahu k újmě způsobené jiným osobám, pokud by účinky rozhodnutí odloženy byly; a zároveň (2) absenci rozporu s důležitým veřejným zájmem. Jak již Nejvyšší správní soud dříve judikoval, povinnost tvrdit a prokázat vznik újmy má stěžovatel (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, č. j. 1 As 27/2012 - 32, všechna zde citovaná rozhodnutí jsou dostupná na www.nssoud.cz). Stěžovatel musí konkretizovat, jakou újmu by pro něj znamenal výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí a z jakých konkrétních okolností to vyvozuje. Hrozící újma musí přitom být závažná a reálná, nikoliv pouze hypotetická či bagatelní. V daném případě stěžovatelé povinnost tvrzení splnili, Nejvyšší správní soud proto mohl jejich žádost věcně posoudit.

[8] Nejvyšší správní soud přistoupil k poměřování újmy, hrozící stěžovateli v souvislosti s odstraněním předmětné stavby, s újmou, která může vzniknout jiným osobám přiznáním odkladného účinku a s veřejným zájmem. Újmu stěžovatele Nejvyšší správní soud vyhodnotil jako závažnou, neboť výsledkem výkonu rozhodnutí v dané věci je odstranění stavby, které má nenavratitelný charakter. Po zhodnocení všech relevantních údajů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že první podmínka pro přiznání odkladného účinku je splněna. Odstranění stavby (bazénu) nepochybně spadá pod vymezení pojmu nenahraditelné újmy, jak ji vyložil Nejvyšší správní soud v usnesení ze dne 5. října 2004, č. j. 6 Afs 25/2003 - 59 (dostupné na www.nssoud.cz): „nenahraditelná újma, která by stěžovateli při výkonu nebo jiných právních následcích rozhodnutí mohla vzniknout a jež je

základní podmínkou pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti [§ 73 odst. 2 s. ř. s.], musí představovat výjimečný a závažný stav, který již nelze v dalším běhu času nijak odčinit.“ Odstranění stavby by jednoznačně mohlo vést k nevratnému porušení práv stěžovatelů, které by již nebylo možné zhojit ani případným rozhodnutím ve prospěch stěžovatelů, které by v takovém případě bylo pouze akademického charakteru a nemohlo by stěžovatelům poskytnout jinou než pouze hypotetickou ochranu, jak ostatně přímočaře a otevřeně připustil žalovaný.

[9] Shodně s tvrzením stěžovatelů dospěl Nejvyšší správní soud k tomu, že prakticky neexistuje riziko vzniku potenciální újmy jiným osobám. Opačně se ostatně v tomto směru nevyjádřil ani žalovaný. První podmínku má tedy v nyní projednávaném případě Nejvyšší správní soud za splněnou.

[10] Co se týče otázky veřejného zájmu, z vyjádření žalovaného k návrhu na přiznání odkladného účinku plyne, že chráněným veřejným zájmem je v daném případě zájem na zachování vzhledu památkové rezervace Olomouc, neboť pozemek, na němž se bazén nachází, je objektem památkového zájmu, je v blízkosti městské hradební zdi, jež představuje součást památkově chráněného souboru městských opevnění. Jak však Nejvyšší správní soud vyjádřil již dříve ve své rozhodovací praxi, k nepřiznání odkladného účinku nepostačí pouhá existence kolidujícího veřejného zájmu, je třeba se zabývat proporcionalitou intenzity hrozícího zásahu do základního práva stěžovatelů ve vztahu k intenzitě narušení veřejného zájmu (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 6. srpna 2008, č. j. 5 As 17/2008 - 131, č. 1698/2008 Sb. NSS). Veřejný zájem je tak nutné vážit oproti právům stěžovatelů, neboť jak již bylo řečeno, výkonem rozhodnutí o odstranění stavby by následné rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o předmětné kasační stížnosti ani (v případě důvodnosti kasační stížnosti) následné nové rozhodnutí krajského soudu o podané žalobě již efektivní soudní ochranu přinést nemohlo a tudíž nelze vyloučit, že by v konečném důsledku mohlo být dotčeno právo stěžovatelů chráněné čl. 11 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 Protokolu č. 1 k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 12. března 2010, č. j. 5 As 12/2010 - 281). Po provedení tohoto vážení Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že je na místě odkladný účinek kasační stížnosti přiznat, neboť potenciální ohrožení veřejného zájmu je v daném případě pouze velmi nízké intenzity. Splněna je tak i druhá podmínka pro přiznání odkladného účinku.

[11] Nejvyšší správní soud současně poznamenává, že „odkladný účinek podle § 107 soudního řádu správního může být v řízení o kasační stížnosti přiznán a působit nejen ve vztahu k přezkoumávanému rozhodnutí krajského soudu (či jeho části), ale i přímo ve vztahu ke správnímu rozhodnutí (či jeho části), k jehož přezkumu se dotýčné řízení před krajským soudem vedlo“ (viz usnesení ze dne 6. 12. 2005, č. j. 2 Afs 77/2005-96, č. 786/2006 Sb. NSS). S ohledem na výše popsanou situaci a nutnost poskytnout stěžovatelům efektivní ochranu jejich práv Nejvyšší správní soud přiznává odkladný účinek i ve vztahu k správním rozhodnutím, které nařizovaly odstranění předmětné stavby.

[12] S přihlédnutím k těmto okolnostem Nejvyšší správní soud uzavřel, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je vzhledem k informacím, které má k dispozici, zcela na místě. Nejvyšší správní soud tím nikterak nepředjímá výsledek řízení ve věci samé.

P o u ě n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 12. srpna 2014

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu